Dosarul nr. 5r-31/2025 (4-25054683-18-5r-22042025)

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

14 iulie 2026 or. Căușeni

Judecătoria Căușeni (sediul Central)
Instanța compusă din:
Președintele de ședință, judecător Colun Svetlana
Grefier Agapi Diana
examinând în ședință publică contestația depusă de către Bursuc Sergiu împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție din 10.04.2025 și a deciziei de sancționare în baza art. 47[1] alin. (1) din Codul Contravențional întocmit de către agentul constatator Inspectoratul de Poliție Căușeni Caraman Liliana, instanţa de judecată,

a c o n s t a t a t:

1. La 10.04.2025 agentul constatator Inspectoratul de Poliție Căușeni Caraman Liliana a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție, conform căruia Bursuc Sergiu a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzută de art. 47[1] alin. (1) din Codul Contravențional, fiind sancționat cu amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul sumei de 25 000 lei, pentru faptul că, la 25.09.2024 ora 11:59, aflîndu-se în *****, a luat mijloace financiare de la PSBank, reprezentând interesele unui partid afiliat partidului Șor.
2. La 17.04.2025 Bursuc Sergiu a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție din 10.04.2025 și a deciziei de sancționare în baza art. 47[1] alin. (1) din Codul Contravențional întocmit de către agentul constatator Inspectoratul de Poliție Căușeni Caraman Liliana.
3. În motivarea contestației este indicat că, la 10.04.2025 a fost întocmit procesul verbal și decizia de sancționare prin care ea a fost găsit vinovat de comiterea contravenției prevăzută de art. 47[1] al. (1) Cod contravențional, cu aplicarea amenzii de 500 u.c. - 25000 lei. Agentul constatator nu a asigurat dreptul la apărare, dreptul de a cunoaște drepturile și obligațiile mele, dreptul de a obiecta etc. Agentul constatator a întocmit procesul-verbal cu grave erori. Nu sunt prezenți indici calificativi ale elementelor constitutive ale contravenției prevăzute de art. 47[1] Cod contravențional. Agentul constatator eronat a interpretat și încadrat juridic acțiunile sale, procesul-verbal este întocmit eronat iar fapta contravenției nu este clară, scrisă neciteț, nu a existat nici o acțiune de pretindere și primire a bunurilor pentru a exercita un drept electoral, nu au fost respectate drepturile procedurale, nu au fost explicate drepturile, nu a fost asigurat dreptul la apărare, faptele descrise în procesul-verbal și decizia de sancționare nu au nici o legătură cauzală cu norma materială invocată și sancțiunea contravențională aplicată. Este grav încălcat principiul individualizării pedepsei, nu a fost demonstrată vinovăția persoanei, prin aplicarea sancțiunii este grav încălcat dreptul la libera exprimare, asociere și întrunire și întrunire, păstrarea acestei sancțiuni va însemna un grav abuz și o

iminentă condamnare a țarii de către CtEDO. Face referire la art. art. 5, 9, 10, lit. a) al. (1), art. 441, art. 374 alin. (1) art. 440 Cod contravențional. Agentul constatator era obligat să desfășoare toate acțiunile pentru constatarea faptei contravenționale, întocmind în acest sens un proces-verbal cu privire la contravenție, în care trebuia să individualizeze inclusiv fapta și pedeapsa, s-a limitat doar la o întocmire formală a PV cu emiterea deciziei asupra cauzei contravenționale. Procesul-verbal de contravenție materializează o manifestare de voință cu caracter unilateral a unei autorități publice (prin intermediul persoanelor care au calitatea dc agenți constatatori) și reprezintă un act administrativ unilateral cu caracter individual, emis în baza puterii publice, cu scopul de a produce efecte juridice. Procesul-verbal cu privire la contravenție reprezintă un act probator al unei contravenții și trebuie sa conțină mențiunile prevăzute de art. 443 Cod contravențional. Conform dispoziției legale menționate supra, lipsa clementelor care trebuie să figureze în procesul-verbal cu privire la contravenție atrage nulitatea acestuia. Sub aspectul legalității procesului-verbal, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță pentru asigurarea respectării principiilor legalității și al dreptății. Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit. Face referire la art. 442 alin. (1), art. 445 alin. (1), art. 375 Cod contravențional. Respectarea art. 443 Cod contravențional este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, prin prisma art. 445 alin. (1), (2) Codul contravențional. Analizând actul de sancționare sub aspectul legalității sale, instanța va cerceta dacă în cauză sunt întrunite cerințele de formă ale procesului-verbal cu privire la contravenție contestat, așa cum sunt impuse acestea de dispozițiile art. 443 Cod contravențional referitoare la mențiunile obligatorii, care trebuie prevăzute sub sancțiunea nulității. Potrivit art. 443 alin. (1) procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde: ...d) fapta contravențională, locul și timpul săvîrșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție. Conform art. 445 alin. (1) Cod contravențional, neconsemnarea datelor și faptele indicate în art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. Sancțiunea în procedura contravențională reprezintă mijlocul legal care lipsește de efecte juridice actele procesuale și procedurale, precum și măsurile procesuale dispuse ori efectuate neîntemeiat sau care se aplică în cazul comiterii unei abateri judiciare. Sancțiunile procesual-contravenționale reprezintă niște remedii procesuale, ce urmăresc înlăturarea producerii de consecințe juridice în ipoteza în care legea procesual contravențională a fost încălcată. Una din aceste sancțiuni este și nulitatea. Art. 445 alin. (1), (2) reglementează instituția nulității absolute și relative. Nulitatea are ca efect ineficiența actelor realizate cu încălcarea dispozițiilor legale. Actul nul nu produce efectele actului valid, fiind lipsit de forța juridică conform regulii juod nullum est, nullum producit effectum. Analizînd conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție, prin prisma art. 443 alin. 1) lit. d) Cod contravențional, se constată că agentul constatator la întocmirea actului nominalizat nu a indicat data, adică - luna, anul și ora comiterii contravenției sau perioada săvîrșirii faptei. Decizia emisă la caz este afectată de aceleași omisiuni, deoarece aceasta se bazează pe procesul-verbal care

conține lipsuri de procedură, dacă procesul-verbal este viciat, sancțiunea aplicată riscă să fie anulată. Lipsa datei exacte (luna, anul, ora) sau a perioadei în care a fost săvârșită contravenția reprezintă o încălcare semnificativă a cerințelor de formă ale procesului-verbal și aceste date ar fi esențiale pentru stabilirea prescripției răspunderii contravenționale, clarificării contextului faptei pentru a permite exercitarea dreptului la apărare de către contravenient etc. Din analiza normelor citate supra rezultă cu certitudine faptul că odată ce legea contravențională, în mod exhaustiv, prevede consemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a datei săvîrșirii faptei, agentul constatator în mod evident nu a ținut cont de rigorile procesuale ce urmează a fi tratate cu titlu de condiție a valabilității procesului verbal cu privire la contravenție, or, analizând actul de sancționare raportat la actul de constatare, prin prisma art. 443 Cod contravențional, se atestă că la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție s-au admis derogări de la art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional, circumstanță care urmează a fi apreciata conform art. 445 alin. (1) Cod contravențional, deoarece afectează în mod direct fondul cauzei și încălca celui urmărit contravențional dreptul la o apărare și un proces echitabil, situație care nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată. Circumstanțele direct încalcă drepturile contestatarei la dreptul de a cunoaște esența învinuirii care i se aduce din partea statului și aceste circumstanțe le reține prin prisma sancțiunii nulității procesului-verbal cu privire la contravenție. Face trimitere la art. 461 alin. (1), art. 442 alin. (1), (9) Codul contravențional. Prin prisma jurisprudenței Curții Europene se evidențiază concluzia că încălcările de lege comise în cadrul procesului de judecată nu trebuie reparate în detrimentul persoanei trase la răspundere contravențională. Statul este cel care trebuie să-și asume erorile admise de Parchet (agentul constatator) sau de o instanță de judecată și aceste erori nu trebuie reparate în detrimentul persoanei vizate în procedura în cauză (cauza Stefan vs. Romania, hotărîrea din 06.04.2010). Probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor, procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele și documentele ridicate, constatările tehnico-științifice și medico-legale, raportul de expertiză. În procesul verbal nu sunt făcute mențiuni despre utilizarea careva mijloace tehnice speciale de constatare și nici despre existența la acesta a careva probe care i-ar fi permis agentului statului să tragă concluziile specificate în acesta. Omisiunea ridică dubii referitoare la respectarea la speță a art. 425 și 442 alin. (1) CC, ori în situația respectivă este dificil de stabilit care a fost materialul probator pe care l-a utilizat agentul constatator la formularea concluziilor cu privire la faptele indicate în procesul verbal contravențional. Omisiunea enunțată de rând cu celelalte enunțate, apreciate în ansamblul lor au fost în măsură să afecteze echitatea procedurii în cauza dată. Omisiunile respective, așa cum va fi elucidat în alineatele ce succed, au afectat în mod

esențial modul în care în prezenta speță agenții statului au înțeles să răstoarne prezumția de nevinovăție, ceea ce potrivit art. 445 alin. (2) CC determină nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator. Sub aspectul dreptului la un proces echitabil și dreptului la apărare, de care beneficiază orice persoană, conform art. 6 CEDO, art. 20, art. 26 Constituția Republicii Moldova, sancționarea pentru o contravenție, conform jurisprudenței CtEDO, este apreciată ca tragere la răspundere penală (§ 35 a Hotărârii CEDO din 01 februarie 2005 Ziliberberg contra Moldovei, cererea nr. 61821/00) „Curtea notează preeminența acelor care sugerează că acuzațiile aduse reclamantului au fost de natură penală. Deși nici una din ele nu este decisivă, cumulativ ele determină caracterul penal al „acuzațiilor" aduse reclamantului, în sensul articolului 6 § 1 al Convenției". În jurisprudența sa CtEDO, dczvoltînd conținutul abstract al acestei norme (art. 6 CEDO) a statuat că „autoritățile naționale trebuie să depună o maximă diligență cu privire la modul în care se face notificarea „acuzației către cel interesat, deoarece actul de acuzație are un rol determinant în procedura penală...". Curtea consideră că, în materie penală, o informare precisă și completă cu privire la faptele care se reproșează acuzatului și a calificării lor juridice reprezintă o condiție esențială a unui proces echitabil și ca există o legătură evidentă între dispozițiile art. 6 § 3 lit. a) și cele din art. 6 § 3 lit. b) în sensul că dreptul de a fi informat cu privire la natura și cauzele acuzației trebuie privit în lumina dreptului recunoscut acuzatului de a-și pregăti apărarea. Prezumția de nevinovăție nu a fost răsturnată. Procesul-verbal cu privire la contravenție este lovit de nulitate absolută, dar și în lipsa unor probe care să demonstreze potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil, persistența la speță a faptei contravenționale și a comiterii ei de către acuzatul contravențional, prezumția de nevinovăție nu a fost răsturnată, procesul contravențional urmează a fi încetat, în legătură cu nulitatea acestuia și anulată decizia de sancționare din motiv că nu este întrunită fapta contravenției stabilită la art. 240 alin. (1) Cod contravențional. În cazul în care acest proces-verbal și această decizie de sancționare, întocmită cu grave încălcări de formă și de fapt, va rămîne în vigoare, acest lucru va însemna un grav abuz și o încălcare a prevederilor internaționale prevăzute supra cu toate consecințele viitoare de condamnare a Republicii Moldova. Probele care ar constata săvârșirea contravenției, sunt obținute prin încălcarea esențială a drepturilor și libertăților constituționale, inclusiv a dreptului la apărare sau a dreptului la interpret/traducător și nu sunt concludente și pertinente iar procesul-verbal contravențional, în virtutea jurisprudenței CtEDO nu poate servi ca unică probă la stabilirea vinovăției. Conform art. 441 alin. (1) lit. a) CC procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat și va fi încetat în cazurile în care: nu există faptul contravenției. Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvîrșirea unei contravenții, nici supus sancțiunii contravenționale decît în conformitate cu legea contravențională. Persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod. Întemeiază prezenta contestație în baza art. 6 CEDO, art. 20, 21, 32, 38, 40, 41 din Constituție, art. art. 5, 7, 381, 384, 441,443, 445, 448, 446, 454, 462 Cod contravențional.

4. Solicită contestatarul a admite contestația, a anula procesul-verbal cu privire la contravenție MAI06 391351 din 10.04.2025 și decizia de sancționare din 10.04.2025 adoptată în privința contestatorului, a înceta procesul contravențional din motivul

nulității absolute a procesului-verbal și din motiv că în acțiunile contestatorului lipsește fapta contravenției stabilită la art. 47[1] Cod contravențional.

5. Ulterior a fost depusă cerere de completare a contestației inițiale în care este indicat că, i se incriminează că, acesta în septembrie 2024 și până în prezent a acceptat și a primit mijloace bănești în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor prezidențiale și a referendumului republican. Aduce la cunoștință poziția juridică, potrivit căreia contestația depusă urmează a fi admisă integral, iar în susținerea poziției invocă art. 21 al Constituției RM, art. 7 Codul contravențional, art. 8 alin. (3) CPP, art. 94 alin (1) pct. 4), 8) din CPP, art. 93 al. (3); 8). Agentul constatator nu a stabilit faptul dacă ea a pretins sau a acceptat bani, cu scopul de a vota sau nu, circumstanță fără de care nicidecum nu poate sta la baza sancționării. Se impune a fi analizată problema: din descrierea faptei contravenționale nu se reține aspecte privind pretinderea, acceptarea sau primirea, care ar rezulta coruperea electorală pasivă, or, agentul constatator nu a indicat cum, în ce circumstanțe, prin ce acțiuni, a stabilit că ea ar fi comis contravenția imputată. Se impune a fi analizată problema este conținutul sms care invocă agentul constatator că au fost recepționate de petiționar, totodată apare întrebarea, cum a descifrat agentul constatator conținutul acestor mesaje? Cum a stabilit că merge vorba despre mijloace bănești? Cum a stabilit pentru ce erau destinați mijloacele bănești? Întrebări la care agentul constatator nu a oferit răspunsuri. Cum au fost administrate și anexate la dosarul pornit în privința petiționarului, niște probe din alt dosar penal? Nu se regăsește nici o ordonanță de ridicare și anexare a probelor, de cercetare a acestora etc. Se impune a fi analizată problema: modalitatea acumulării ”probatoriului”. Fapta nu a fost individualizată. În afară de încheierile judecătorului de instrucție și mandate judecătorești, nu au fost administrate alte probe care să individualizeze fapta. Invocă agentul constatator că petiționarul a pretins și primit mijloace bănești întru susținerea unui anumit partid politic, dar, a demonstrat oare agentul constatator că acel partid politic a participat la alegerile din toamna anului 2024? A fost înregistrat oficial? A avut candidat pentru care petiționarul urma să voteze? Nu, partidul politic nici nu era înregistrat la scrutin la 20.10.2024. Fapta incriminată este bazată doar pe niște remarci vagi ale agentului constatator. Conform art. 47[1] al. 1 Codul contravențional coruperea electorală pasivă este pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, dc către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune. Analizând procesul-verbal sub aspectul legalității acestuia, se constată că acesta nu cuprinde descrierea exactă a faptei contravenționale pe care ar fi săvârșit-o petiționarul. Potrivit descrierii, faptei contravenționale, ultimul ar fi pretins și acceptat surse bănești în scopul exercitării sau a-l neexercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor. În planul încadrării juridico-contravenționale, însă, agentul constatator nu a demonstrat că petiționarul ar fi pretins careva mijloacele bănești destinate anume pentru determinarea acestuia să își exercite sau să nu își exercite drepturile electorale în cadrul alegerilor. O cerință obligatorie, care reiese din alin. 1 art. 47[1] Cod Contravențional, este ca banii, bunurile, serviciile ori alte foloase să nu i se cu vină alegătorului. Se are în vedere că banii, bunurile, serviciile ori alte foloase, oferite sau dale alegătorului, nu-i sunt legal datorate acestuia, în calitate de alegător. Este

necesar ca, reieșitul din reglementările normative în vigoare, alegătorul să nu fie îndreptățit a accepta sau primi asemenea foloase. Pentru a fi stabilit că o persoana a comis a faptă contravențională, este necesar ca fapta sa conțină clementele constitutive ale contravenției incriminate. Este un scop special. Se are în vedere scopul determinării alegătorului sau susținătorului să își exercite sau să nu își exercite drepturile electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al celor regionale. În prezența oricărui alt scop, fapta nu va putea fi calificată în baza art. 47^1 Cod contravențional. Scopul menționat trebuie să fie urmărit de contravenient încă de la momentul realizării laturii obiective și nu ulterior oferirii sau dării mijloacelor bănești. Agentul constatator nu a demonstrat că petiționarul urma să-și asume vreun angajament ce ține de drepturile lui electorale sau că ar fi primit careva remunerări în acest scop. În raport cu acțiunile/inacțiunile petiționarului nu există obiectul material sau imaterial al infracțiunii de corupere a alegătorilor, pe care legiuitorul l-a desemnat prin sintagma „bunuri, servicii, privilegii sau avantaje". Probatoriul administrat în cauza contravențională atestă că nu s-a confirmat săvârșirea de către petiționar a faptei de corupere electorală pasivă. Coruperea electorală pasivă este o contravenție materială și se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalitățile normative care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul pretinderii, acceptării sau primirii, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune. Latura obiectivă constituie fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de primire de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje. Petiționarul nu a primit nimic din aceste bunuri sau servicii pentru a vota într-un fel sau altul. Latura subiectivă se caracterizează prin intenție directă. Agentul constatator urma să demonstreze că acțiunile ei ar fi constat în pretindere, acceptare, primire bunuri, servicii, privilegii sau avantaje cu intenție directă. Procesul-verbal cu privire la contravenție urmează a fi declarat nul, inclusiv și din motivul că nu a fost constatat timpul săvârșirii contravenției. I se incriminează contravenientului că, ar fi primit careva mesaje la numărul de telefon care conțineau sume de bani, mesaje parvenite la numărul său de telefon iar conținutul acestora nu este cunoscut de agentul constatator, aici survine o situație absurdă: Cum a constatat agentul că în mesaje era vorba despre bani daca conținutul acestora nu îl cunoaște? Intima convingere a polițistului nu este de ajuns pentru a atrage la răspundere o persoană. Din conținutul tuturor înscrisurilor anexate la cauza contravențională nu este dovedit faptul că, mesajele parvenite pe numărul de telefon al petiționarului, conțin textul despre careva sume de bani. În foaia intitulată „extras din fișier" este indicat doar mențiunea despre sms-uri de intrare, fără a fi indicat exact conținutul mesajului. Procesul-verbal cu privire la contravenție este o înscenare imorală din partea poliție, în care de fapt, oamenii au încredere. Or, acesta a explicat poliției situația de fapt, însă ei au denaturat faptele existente si prin înșelăciune, ilegal l-au acuzat. Conform art. 6 § 2 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până atunci când vinovăția sa va fi legal stabilită. Tragerea la răspundere penală în lipsa motivelor verosimile de a bănui că persoana a săvârșit o abatere penală constituie o încălcare a Convenției. Prezumția de nevinovăție stă la baza tuturor garanțiilor procesuale legale de protecția persoanei în procesul penal, inclusiv,

procesul contravențional (reieșind din prevederile hotărârii CEDO în cauza Ziliberberg w. Moldova). Legea procesual-penală și cea contravențională (reieșind din prevederile hotărârii CEDO în cauza Ziliberberg vs. Moldova) stabilește că, răsturnarea prezumției nevinovăției sau concluziile despre vinovăția persoanei despre săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii, care nu pot fi înlăturate legal, sc interpretează în favoarea bănuitei. Această reglementare se include in spiritul prezumției nevinovăției datorită faptului că, pedepsirea oricărei persoane pentru o faptă penală se poate realiza doar în baza unor informații certe și veridice despre vinovăția ei, neadmițându-se presupunerile sau probele afectate de incertitudine. Chiar în cazul aprecierii probelor orice informație, în baza căreia se pot trage două sau mai multe concluzii opuse (în sensul apărării sau acuzării) despre aceeași circumstanță, arată imposibilitatea punerii acesteia în baza unei sentințe de vinovăție. Cu privire la practica CEDO despre prezumția de nevinovăție în cauza Creanga c. României 2012, p. 88 Curtea reamintește că, la aprecierea mijloacelor de probă, ea reține criteriul probei ”dincolo de orice îndoială rezonabilă”. Art. 6 (2) CEDO ”exprimă principiul prezumției nevinovăției. Acesta, inter alia, cere ca în exercitarea funcțiilor lor, membrii completului de judecată nu trebuie să aibă o idee preconceputǎ precum că inculpatul a comis infracțiunea de care se învinuiește; sarcina probei fiind pe seama părții acuzării, și orice dubiu urmează să fie interpretat în folosul inculpatului ....” Justificarea aplicării acestui principiul, arc la bază ideea că pentru societate ar fi cu mult mai bine dacă o persoană vinovată ar fi achitată, decât dacă o persoană nevinovată ar fi condamnată. Sarcina probei este în scama acuzatului numai dacă acesta are vreun motiv scuzabil, însă în cazul în care există dubii cu privire la vinovăție, acestea urmează a fi interpretate în favoarea lui. Reieșind din natura penală a contravenției stabilită prin cauza Ziliberberg vs Moldova (01 mai 2005), în vederea asigurării unui proces echitabil conform exigențelor instituite de art. 6 par. 2 CEDO, agentul constatator prin prisma art. 440 al. 1 Cod contravențional și prin prisma cauzei Anușca vs Moldova (18 iulie 2010), urmează să exercite o investigație completă, nepărtinitoare și obiectivă în vederea acumulării materialului probator suficient și concludent pentru stabilirea circumstanțelor importante ale cauzei, determinarea existentei faptei contravenționale, încadrarea juridică a faptei contravenționale și administrarea probelor invocate în apărarea sa de către ultimul. Nu există probe care să confirmă vinovăția petiționarului în comiterea contravenției imputate și nu confirmă, dincolo de orice îndoială rezonabilă, vinovăția acestuia. Art. 94 CPP reglementează datele neadmise ca probe, însă contrar al. (1) pct. 4), 8) al art. 94, agentul constatator intitulează drept probe, următoarele acte: Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22.10.24 nr. 13-7920/2024. prin care s-a admis demersul procurorului cu privire la autorizarea măsurii speciale dc investigații, în cadrul cauzei penale nr. 2023970322 și s-a autorizat colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice S.A. ”Moldcell” privind aplicația mobilă cu identificatorul ”PSB” (federația Rusă), ce aparține Băncii Comerciale ”Promsveazibank” din Federația Rusă. Prin încheiere s-a dispus autorizarea măsurilor speciale de investigații, în cadrul cauzei penale nr. 2023970322, pentru perioada de timp 01.01.2024 -22.10.2024, deci urmare a efectuării măsurilor speciale de investigații au fost obținute probele pentru cauza penală nr. 2023970322 și nicidecum în cadrul cauzei contravenționale în care este învinuit petentul. Încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 01.04.2025 prin

care s-a admis demersul procurorului în Procuratura Anticorupție, Cristina Carajeleascov și s-a autorizat folosirea datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații, din cauza penală 2023910322 în cauza contravențională RAP0I 433516. Datele și probele obținute ca urmare a executării încheierii din 01.04.2025, pot fi folosite doar de către personale autorizate și în cadrul cauzelor autorizate și anume: cauza penală 2023910322 și cauza contravențională RAP01 433516. Raportul de analiză informațional-criminală efectuat în temeiul cauzei penale nr. 2023970322 conform clementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 181^1 și art. 243 alin. (3) lit. a), b) CP. Raportul a fost efectuat reieșind din învinuirea adusă (cuiva nu petiționarului) în temeiul art. 181^1 și art. 243 alin. (3) lit. a) b) CP, în cauza penala nr. 2023970322 și respectiv, nu poate fi folosit cu titlu de probă în cadrul prezentei cauze contravenționale. În partea dreaptă de sus a raportului respectiv, este strict menționat că, a se utiliza doar în cadrul cauzei penale nr. 2023970322. Este ilegală folosirea acestui raport în alte cauze contravenționale sau chiar penale. INSP, în mod abuziv, încălcând prevederile Legii nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal, a distribuit Inspectoratelor de poliție datele cu caracter personal obținute prin raportul menționat. Ordonanța privind pornirea procesului contravențional din 08.04.2025 s-a dispus pornirea procesului contravențional nr. 20258000021 în temeiul art. 47^1 Cod Contravențional, pentru stabilirea tuturor circumstanțelor și a contravențiilor, inclusiv pentru a desfășura acțiuni adăugătoare, de colectare și de administrare a probelor, ulterior atragerea la răspundere conform prevederile legale. Deci, în cadrul procesului contravențional nr. 2025800002, pornit în temeiul art. 47^1 Cod Contravențional, agentul constatator urma să desfășoare acțiuni prin care să administreze probe noi, în cele incriminate, însă agentul a folosit înscrisurile obținute de organul de urmărire penale, în cadrul cauzei penale 2023970322. Agentul constatator nu a colectat și nu a administrat nici o probă, care să dovedească comiterea contravenției incriminate. Ordonanța privind formarea unui grup de constatare si documentare, prin care s-a propus a forma grup de lucru în cadrul procesului contravențional incluzând în cadrul acestuia angajați cu statut de agenți constatatori. Reieșind din dispozitivul acestei ordonanței, nu este clar, care anume angajați din structurile indicate, au împuterniciri de agent constatator, pentru a documenta o persoana de comiterea contravenției prevăzute de art. 47^1 Codul Contravențional, fiind indicat la general doar „angajați”, fără a fi indicat concret numele/prenumele angajatului din structura respectiva, care este implicat în grupul de lucru. Iar lipsa indicării numelor și a prenumelor acestor angajați, duce la încălcarea dreptului dc a face recuzare acestor angajați, totodată, este imposibil de stabilit, dacă persoana care a întocmit procesul verbal cu privire la contravenție, făcea partea din grupul de lucru și/sau era angajat al subdiviziunilor respective. Scrisoarea INSP nr. 34/17/1-3595 din 07.04.2025 adresată IP, prin care au fost remise materiale obținute în cadrul măsurilor speciale de investigații, în cauza penală nr. 2023970322, nu poate constituie probă la caz, deoarece nu există o ordonanță de ridicare a acestor materiale, exclusiv pentru prezenta cauza contravențională, precum și nu există nici o ordonanță cu privire la recunoașterea acestor materiale în calitate de probă pe cauza contravențională examinată. Foaia care conține dale despre: număr de telefon, denumirea operatorului de telefonie mobilă, IDNP și numele/prenumele persoanei, data înregistrării domiciliul, nu demonstrează comiterea contravenției incriminate contravenientului. (Extras....) Nu este

clar care este legătura cauzală a acestor înscrisuri cu contravenția incriminată. Faptul că înscrisurile menționate au fost dobândite în cadrul cauzei penale 2023910322 și folosite în cauza contravențională RAP01 433516, cauze distincte speței, nu pot fi reținute drept probe, care ar demonstra vinovăția contravenientului, inclusiv din motiv că au fost obținute în mod ilegal în cauza contravențională. Ele contravin art. 425 Codul Contravențional și nu pot fi acceptate ca probe în prezenta cauza contravențională. Un alt temei de admitere a contestației și anulare a procesului-verbal cu privire la contravenție este faptul că, actele anexate la materialele cauzei, care ar fi fost obținute în cauza penală nr. 2023970322 nu pot fi acceptate ca probe în cauza contravențională examinată, deoarece sunt date neadmise ca probe (art. 94 CPP) și nu există o autorizare conform art. 136 alin. (7) CPP pentru folosirea lor în cauza contravențională RAP01 486024 sau nr. 202528000021. Agentul constatator nu a stabilit circumstanțele importante pentru justa soluționare a faptei contravenționale și anume: comiterea faptei contravenționale de către petiționar, fapt ce contravine art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional, nu a asigurat realizarea scopului legii contravenționale, neelucidând pe deplin, obiectiv și sub toate aspectele circumstanțele cazului dat, fapt ce contravine art. 443 alin. (l) lit. g) Cod contravențional. Organele de drept, au obligația ca în activitatea lor să o realizeze în limitele și în concordanță cu legea fundamentală existentă, totodată, să asigure calitatea legislației, respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care constituie însăși esența unei societăți democratice. Obligația statului de a se conforma cu bună-credință obligațiilor asumate constituie un principiu fundamental al răspunderii internaționale a statelor, ceea ce la caz nu s-a constatat. Se poate concluziona că prezenta cauză constituie o acuzație în și pe cale de consecință contravenientului trebuie să i se respecte toate drepturile garantate de acest articol, art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului inclusiv să i se aplice prezumția de nevinovăție, întrucât paragraful 2 al articolului menționat dispune că orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită. În acest sens, apreciază Curtea, prezumția de nevinovăție trebuie să opereze și în materie contravențională, atribuirea sarcinii probei celui ce contestă săvârșirea contravenției fiind o încălcare a acestei garanții procesuale fundamentale, obligativitatea probării pretențiilor de către persoana care sesizează instanța. Chiar dacă potentul, teoretic, trebuie să răstoarne prezumția de legalitate a procesului verbal, instanța are obligația dc a administra, din oficiu, toate probele necesare în vederea stabilirii unei stări de fapt cât mai corecte, în materie contravențională operând principiul oficialității la fel ea în procedura penală. În temeiul art. 443, 445 Cod Contravențional solicită admiterea integrală a contestației, declararea nulității procesului-verbal cu privire la contravenție și încetarea procesului contravențional pornit în privința petiționarului.

6. De asemenea, a depus cerere cu privire la excluderea probelor din dosar ca fiind inadmisibile în care este indicat că, întru dovedirea vinovăției făptuitorului, agentul constatator nu a administrat dar a anexat la dosar încheierea judecătorului de instrucție din 01.04.2025 prin care se autorizează folosirea datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigație din cauza penală 2023970322 în cauza contravențională RAP01433516. La pct. 11 al procesului-verbal agentul constatator nu indică probele care se regăsesc în dosarul contravențional, chiar daca dispunea de ele la momentul întocmirii lui. Înscrisurile anexate, nu le poate aprecia ca probe pertinente și

concludente, ori sursa provenienței nu poate fi verificată, iar toate actele anexate la dosar sunt certificate de agentul constatator, iarăși, fără ca ultimul să verifice sursa. Nu se regăsește o ordonanță și proces-verbal de ridicare și anexare a înscrisurilor și un proces-verbal de examinare al acestora pentru a le da o forță probatorie. Atestă partea apărării că, înscrisurile anexate ca probatoriu la dosar nu se încadrează în prevederile legale, prin urmare solicită să nu fie reținute și să fie excluse din probatoriu, or, înscrisurile invocate nu sunt însoțite de o ordonanță, respectiv, proces-verbal de ridicare, examinare și anexare la materialele cauzei pentru a-i da forță probatorie, în aceste circumstanțe la materialele cauzei se regăsește doar procesul-verbal cu privire la contravenție, apreciat ca fiind poziția subiectivă a agentului constatator cu privire la acțiunile sale.

7. Solicită admiterea cererii și excluderea din dosar a înscrisurilor precum: încheierea din 20.10.2024, mandat judecătoresc din 22.10.2024; încheiere din 01.04.2025 și mandat din aceeași dată, tabel de la pagina 44 din dosar, informația denumită „extras din fișierul excel a persoanelor care au avut tangență cu banca PSB, care au fost anexate ilegal de către agentul constatator la materialele cauzei, care încalcă grav dreptul cetățeanului la un proces echitabil.
8. În ședința de judecată, contestatarul Bursuc Sergiu, nu s-a prezentat, deși a fost citat legal.
9. În ședința de judecată, agentul constatator IP Căușeni Caraman Liliana, nu s-a prezentat, deși a fost citat legal.
10. Examinând materialele cauzei contravenționale, instanța de judecată constată că, contestația este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.
11. În conformitate cu art. 2 Codul Contravențional, Scopul legii contravenţionale constă în apărarea drepturilor şi libertăţilor legitime ale persoanei, apărarea proprietăţii, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluţionarea cauzelor contravenţionale, precum şi în prevenirea săvîrşirii de noi contravenţii.
12. Potrivit art. 5 alin. (1) Codul Contravențional, Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvîrşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decît în conformitate cu legea contravenţională.
13. Conform art. 7 Codul Contravențional, Persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.
14. Potrivit art. 8 alin. (1), (2) Codul Contravențional, Persoana este supusă răspunderii contravenţionale numai pentru fapte săvîrşite cu vinovăţie.

    Este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvîrşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.
15. Potrivit art. 9 alin. (1) Codul Contravențional, La aplicarea legii contravenţionale se ţine cont de caracterul şi de gradul prejudiciabil al contravenţiei, de persoana făptuitorului şi de circumstanţele atenuante ori agravante.
16. Art. 10 Codul Contravențional prevede că, Constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.
17. Potrivit art. 14 alin. (1), (2) Codul Contravențional, Contravenţia se săvîrşeşte cu intenţie sau din imprudenţă.

Contravenţia se consideră săvîrşită cu intenţie dacă persoana care a săvîrşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări.

18. Conform art. 375 alin. (1) - (3) Codul Contravențional, Persoana acuzată de săvîrşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atîta timp cît vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod.

    Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa.

    Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvîrşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

19. Potrivit art. 425 alin. (1) - (5) Codul Contravențional, Probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

    În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, declaraţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Probele pot fi dobândite, prelucrate, păstrate și prezentate ca documentație pe suport de hârtie sau în formă electronică ori cu convertirea documentației respective într-un format electronic ușor accesibil, inclusiv cu utilizarea semnăturii electronice simple.

    Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetînd toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege.

    Nici o probă nu are valoare prestabilită.

    Sînt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod.

20. În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul Contravențional, Constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

21. Conform art. 442 alin. (1) Codul Contravențional, Procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

22. În conformitate cu art. 448 alin. (1), (4) Codul Contravențional, Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447[1] alin. (8).

    Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator, conform competenţei teritoriale, care a examinat cauza. În cel mult 5 zile lucrătoare de la data depunerii, agentul constatator expediază contestația şi dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.
23. În conformitate cu prevederile art. 458 alin. (1) Codul Contravențional, Examinînd cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.
24. Art. 443 alin. (1) Codul Contravențional statuează că, Procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: a) data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii; b) calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă; c) numele, prenumele, domiciliul și/sau reședința temporară potrivit Registrului de stat al populației, ocupaţia persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din actul de identitate al acesteia sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; d) fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei; f) aducerea la cunoştinţa persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional şi a victimei a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art.384 şi 387; g) obiecţiile şi probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, precum şi obiecţiile şi probele victimei; h) informații despre instituția bancară şi despre modul de plată a amenzii.
25. În conformitate cu art. 443 alin. (6), (9), (13) Codul Contravențional, Faptul absenței persoanei citate în mod legal pentru încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal și se certifică prin semnătura a cel puțin un martor, indicându-se și datele de identificare ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu și numărul de telefon). În cazul imposibilității de identificare a unui martor, agentul constatator consemnează în procesul-verbal motivele obiective ale lipsei martorului și

documentează, prin orice mijloace tehnice disponibile (audio/video), refuzul persoanei de a semna procesul-verbal.

Partea rezolutivă a procesului-verbal cuprinde decizia agentului constatator de sancţionare, de încetare a procesului contravențional sau de remitere a cauzei funcționarului abilitat sa examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator sau autorităţii competente să soluţioneze cauza contravenţională, ori în instanţa de judecată, cu recomandarea, în toate cazurile, dacă consideră necesar, privind sancţionarea sau privind încetarea procesului, indicîndu-se şi termenul de contestare în instanţa de judecată.

Copia de pe procesul-verbal se înmînează persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional şi victimei la cerere. În cazul procesului-verbal încheiat în absenţa persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, copia de pe procesul-verbal se înmînează în modul prevăzut la art.382 alin.(6).

26. În vederea determinării existenței sau inexistenței faptei contravenționale, prioritar instanța de judecată va analiza cuprinsul procesului-verbal cu privire la contravenție prin raportarea acestuia la cerințele imperative prevăzute de legea contravențională prin prisma existenței temeiurilor de declarare a nulității absolute sau relative.
27. Privitor la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, analizând conținutul său, raportat la normele legale prevăzute de lege sub sancțiunea nulității absolute, instanța de judecată constată că, legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei asupra cauzei contravenționale sub forma *ad validitatem*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului Contravențional, sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului Contravențional.
28. Instanța de judecată atestă că, procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare, a fost emisă în prezența contestatarului, fapt confirmat prin prezența semnăturii acestuia în procesul-verbal, lui i-au fost aduse la cunoștință, contra semnătură, drepturile și obligațiile sale prevăzute.
29. Pe cale de consecință, instanța de judecată conchide că, procesul-verbal cu privire la contravenție, a fost întocmit cu respectarea dispozițiilor legale, el cuprinde toate mențiunile obligatorii prevăzute legiuitor la art. 443 Codul Contravențional și nu se atestă cazuri de nulitate absolută prevăzute la art. 445 Codul Contravențional, care ar putea fi invocate din oficiu.
30. Însă, legiuitorul a instituit obligația încheierii procesului-verbal cu privire la contravenție fiind obligatorie întrunirea cumulativă a două condiții: a constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate.
31. Potrivit art. 462 alin. (1) Codul contravențional, Hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată.
32. Din esența și scopul legii contravenționale, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii.
33. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția

de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (*cauza Ziliberberg împotriva Moldovei din 01.02.2005, §35, cauza Anghel împotriva României din 04.10.2007, §52 sau cauza Ozturk împotriva Germaniei din 21.02.1994*).

34. Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravențională desfășurată în fața instanței de judecată revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, făptuitorul urmează să-și probeze nevinovăția.
35. În speță s-a constatat că, la 10.04.2025 agentul constatator Inspectoratul de Poliție Căușeni Caraman Liliana a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție, conform căruia Bursuc Sergiu a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzută de art. 47[1] alin. (1) din Codul Contravențional, fiind sancționat cu amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul sumei de 25 000 lei, pentru faptul că, la 25.09.2024 ora 11:59, aflîndu-se în *****, a luat mijloace financiare de la PSBank, reprezentând interesele unui partid afiliat partidului Șor.
36. La 17.04.2025 Bursuc Sergiu a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție din 10.04.2025 și a deciziei de sancționare în baza art. 47[1] alin. (1) din Codul Contravențional întocmit de către agentul constatator Inspectoratul de Poliție Căușeni Caraman Liliana.
37. Conform prevederilor art. 6 alin. (1) al Convenției Europene a Drepturilor Omului, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public şi în termen rezonabil, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărîrea trebuie să fie pronunţată în mod public, dar accesul în sala de şedinţă poate fi interzis presei şi publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părţi a acestuia, în interesul moralităţii, al ordinii publice ori al securităţii naţionale într-o societate democratică, atunci cînd interesele minorilor sau protecţia vieţii private a părţilor la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanţă cînd, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiţiei.
38. Privitor la temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța de judecată reține aplicabilitatea în speță a dispozițiilor art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, astfel cum acestea au fost interpretate în jurisprudența Curții Europene Drepturilor Omului, care are caracter obligatoriu pentru statele semnatare.
39. Or, sub aspectul temeiniciei procesului-verbal, instanța de judecată evidențiază că forța probantă a proceselor-verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul (*cauza Bosoni vs. Franța, 07 septembrie 1999*).
40. Norma pretinsă a fi încălcate de către contestatar, adică art. 47[1] alin. (1) din Codul contravențional, sunt adresate tuturor cetățenilor și nu privesc o categorie aparte de persoane, scopul aplicării acestei sancțiuni fiind deopotrivă punitiv și preventiv, astfel încât sunt valabile garanțiile prevăzute de articolul 6 din CEDO privind dreptul la un proces echitabil în materie penală (*Lauko vs. Slovacia, 02 septembrie 1998, Nicoleta Gheorghe vs. România, 03 aprilie 2012*).

41. Articolul 6 paragraf 2 din CEDO garantează dreptul la respectarea prezumției de nevinovăție, ca element al dreptului la un proces echitabil în materie penală.
42. Sub acest aspect, este de menționat faptul că procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenientului este un act administrativ cu caracter individual și se va bucura de prezumția de veridicitate aplicabilă actelor administrative, în măsura în care a fost întocmit legal. După cum rezultă din analiza de mai sus, procesul-verbal a fost întocmit cu respectarea tuturor dispozițiilor legale, astfel încât consemnările făcute de agentul constatator în cuprinsul acestuia referitoare la situația de fapt beneficiază de prezumția de veridicitate, prezumție simplă care poate fi răsturnată prin orice mijloc de probă.
43. Instanța de judecată reține că fapta contravențională imputată contestatarului și care este prevăzută de art. 47^1 alin. (1) din Codul Contravențional constituie contravenție care poate fi constatată atât personal de către agentul constatator, dar și prin utilizarea altor mijloace de probă prevăzute de lege.
44. Astfel, coroborând mențiunile din procesul-verbal cu privire la contravenție, cu probele cercetate, instanța de judecată constată prezența în acțiunile contestatarului a contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) din Codul Contravențional.
45. Or, agentul constatator corect a încadrat fapta acestuia în componența de contravenție indicată și anume coruperea electorală pasivă, adică pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea promisiunii ori a ofertei acestora, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.
46. Astfel, instanța de judecată relevă că, potrivit probelor administrate de către agentul constatator și prezentate instanței în ședința de judecată, s-a stabilit că contestatarul se face vinovat de comiterea contravenției imputate, or deși a avut posibilitatea efectivă, nu a dovedit contrariul și nu a prezentat probe pertinente și concludente, care să răstoarne prezumția de temeinicie a procesului-verbal.
47. Instanța de judecată constată că, măsurile speciale de investigații au stabilit recepționarea de către contestatar a mesajelor în aplicația PSB Bank, fapt confirmat prin Extrasul anexat la materialele cauzei, ceea ce demonstrează că acesta a pretins și acceptat instalarea în telefonul mobil a aplicației PSB Bank, pentru ulterioara recepționare a mijloacelor financiare, care nu i se cuvin, în scopul determinării exercitării sau neexercitării dreptului de vot.
48. Analizând componența contravenției prevăzute de norma materială a articolului 47^1 alin. (1) din Codul contravențional, instanța menționează că, în acest caz, coruperea electorală pasivă se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalitățile normative care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul pretinderii, acceptării sau primirii, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.
49. *Obiectul juridic* al contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) din Codul Contravențional reprezintă relațiile sociale care asigură desfășurarea corectă, liberă și democratică a alegerilor, integritatea procesului electoral și libertatea de exprimare a voinței

alegătorului. În speță, contestatarul fiind persoană care are dreptul de vot, care este cetățean al Republicii Moldova cu drept electoral și care are capacitate de exercițiu, deci este subiect al contravenției de corupere electorală pasivă.

50. *Latura obiectivă* a contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) din Codul Contravențional, se manifestă prin una sau cumulul de acțiuni de pretindere, primire sau acceptare a unor avantaje materiale. Prin pretindere se înțelege solicitarea expresă sau tacită a bunurilor/avantajelor; acceptarea – constituie consimțământul de a primi ceva (fie explicit, fie prin comportament pasiv), iar primirea este încasarea efectivă a bunurilor, banilor, serviciilor, privilegiilor sau altor avantaje necuvenite. Deci, pentru a constitui contravenție, bunurile sau serviciile trebuie să nu i se cuvină în mod legal făptuitorului și trebuie să fie destinate influențării modului de exercitare a votului de către aceasta.
51. Unul dintre cele mai importante aspecte este faptul că actul de corupere electorală a fost realizat prin intermediul unei aplicații mobile, a cărei descărcare și utilizare presupun nemijlocit accesarea telefonului personal al contestatarului, fapt ce implică o acțiune voluntară din partea acestuia, prin oferirea datelor sale personale și accesului la telefon.
52. Sub aspectul *laturii subiective*, forma de vinovăție este intenție directă.
53. Potrivit pct. 310 al Deciziei Curții Constituționale nr. 1 din 21.01.2025 de inadmisibilitate privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi ale art. 47^1 din Codul Contravențional, Curtea menționează că art. 47^1 alin. (1) descrie doar fapta, nu și urmarea prejudiciabilă. Cu alte cuvinte, nu este obligatoriu ca autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat sau nu pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt. Curtea consideră că existența unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituție.
54. Prin urmare, din probatoriul administrat de către agentul constatator se constată o asociere directă între numărul SIM identificat ca fiind înregistrat pe numele contestatarului și mesajele recepționat de la aplicația mobilă ”PSB”.
55. Respectiv, instanța de judecată apreciază că argumentele formulate în contestație sunt generale, declarative și nu sunt susținute de probe pertinente și concludente, care ar contrazice faptele constatate de către agentul constatator, or, în lipsa unor explicații rezonabile și a unor probe, instanța de judecată nu poate admite ipoteza unei simple coincidențe sau erori tehnice.
56. Concluzionând aspectele relevate mai sus, instanța de judecată reține că agentul constatator a făcut dovada stării de fapt prin înscrisurile anexate la dosar și apreciate de instanța de judecată, iar încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție este temeinică.
57. Referitor la criticile aduse în contestație, instanța de judecată le va respinge ca fiind neîntemeiate, întrucât procesul-verbal cu privire la contravenție a fost încheiat în prezența contestatarului, care a primit o copie de pe actul întocmit, acesta având posibilitatea la etapa cercetării cazului de către agentul constatator, precum și la etapa cercetării judecătorești de a dovedi contrariul celor consemnate în procesul-verbal cu privire la contravenție, ceea ce nu a realizat.
58. Mai mult decât atât, nerecunoașterea vinovăției nu echivalează cu încetarea procesului din lipsa faptei contravenționale, odată ce există probe pertinente și concludente care, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc săvârșirea faptei imputate.

59. La caz, instanța apreciază că nerecunoașterea vinovăției de către contestatar nu reprezintă altceva decât o metodă de apărare și un drept al contravenientului de a nu se auto incrimina, garantat de art. 377 din Codul Contravențional și de art. 6 CEDO, având în vedere că persoana, care pe parcursul procesului contravențional are calitatea procesuală de contravenient, nu poate fi urmărită pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații.
60. În circumstanțele enunțate, instanța de judecată ajunge la concluzia de a respinge contestația depusă, întrucât, din modul de formulare al acesteia, rezultă că contestatarul urmărește în mod exclusiv eschivarea de la răspunderea contravențională, nu și clarificarea situației de fapt sau demonstrarea unor eventuale ilegalități ale actului contestat.
61. De asemenea, instanța de judecată apreciază că sancțiunea aplicată de agentul constatator prin decizia adoptată este una legală și proporțională, fiind justificată de natura faptei și de necesitatea prevenirii unor conduite similare, cu atît mai mult cu cît fenomenul corupției reprezintă o problemă bine-cunoscută și larg răspândită, care afectează buna desfășurare a proceselor democratice și încrederea publicului în instituțiile statului. În acest context, aplicarea sancțiunii respective are un rol esențial atât în descurajarea comportamentelor ilicite, cît și în protejarea proceselor electorale.
62. Astfel, având în vedere circumstanțele concrete ale cauzei, instanța constată că sancțiunea aplicată contestatarului nu este nici excesivă, nici nejustificată, ci reprezintă o reacție necesară și proporțională față de pericolul social al faptei comise de către acesta.
63. Reieșind din cele expuse, în conformitate cu art. 448, 462 din Codul Contravențional, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e:

Se respinge contestația depusă de către Bursuc Sergiu împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție din 10.04.2025 și a deciziei de sancționare în baza art. 47^1 alin. (1) din Codul Contravențional întocmit de către agentul constatator Inspectoratul de Poliție Căușeni Caraman Liliana, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Centru, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Căușeni (sediul Central).

Președintele ședinței,
judecătorul **COLUN Svetlana**